

ՋՐԱՍԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ԵՎ ՋՐԱՅԵՌԱՑՄԱՆ ՍԵԿՏՈՐԻ ԾՐԱԳԻՐ –
ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿՈՐՈՒՄ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Տ Վ Ա Կ Ա Ն Թ Ե Ր Թ Ի Կ

ԱԶԲ -2. ԱՐՄԱԿԻՐԻ ՍԱՐՁԻ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ՋՐԱՍԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ
ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄ

I Ենթաձրագիր, փաթեթ 3 - Սուսալեռ, Շահունյան, Շահունյան Թ/Ֆ, Պտղունք, Նորակերտ գյուղերի ջրամատակարարման համակարգերի բարելավում

Ֆինանսավորող կազմակերպություն՝
Պատվիրատու՝
Խորհրդատվական կազմակերպություն՝

Ասիական Ջարգացման Բանկ
«Հայջրնուղկոյուղի» ՓԲԸ
ՀԳՇՆ ՍՊԸ - ՋԻՆՋ ՍՊԸ

Երևան 2014թ

ԱԶԲ-ի կողմից ֆինանսավորվող «Ջրամատակարարման և Ջրահեռացման (ՋՋ) սեկտորի ծրագիր - լրացուցիչ ֆինանսավորում» ծրագիրը ներառում է 10 ենթածրագիր և ընդգրկում է Հայաստանի 10 մարզերի շուրջ 110 բնակավայրեր (18 քաղաքներ և 92 գյուղեր):

Ծրագրի նպատակն է ընտրված համայնքներում բարելավել առկա ջրամատակարարման համակարգերը, ինչպես նաև ծառայությունների մակարդակը:

«Ջրամատակարարման և Ջրահեռացման (ՋՋ) սեկտորի ծրագիր - լրացուցիչ ֆինանսավորում» ծրագիրը բաղկացած է 2 բաղադրիչից. Ա բաղադրիչ - «Համայնքային ենթակառուցվածքների վերականգնում և բարելավում», Բ բաղադրիչ - «Կառավարման բարելավում և կարողությունների զարգացում»:

Ա բաղադրիչն անդրադառնում է գոյություն ունեցող ջրամատակարարման ենթակառուցվածքների բարելավմանը, ինչը ներառում է մոտ 600.0կմ մայր ջրատարների և բաշխիչ ցանցերի վերականգնում, մոտ 110000 գոյություն ունեցող և նոր տնային տնտեսությունների ջրագծերի միացում ցանցին, 5 պոմպակայանների և 3 քլորակայանների, ջրի մաքրման մեկ կայանի, օրվա կարգավորման 15 ջրամբարների վերանորոգում, ինչպես նաև 20000 ջրաչափերի տեղադրում՝ առևտրային ընկերությունների և անհատ սպառողների համար:

Բ բաղադրիչն անդրադառնում է «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ գործառնական և կառավարման հետագա բարելավմանը, ինչպես նաև հանրության իրազեկման բարձրացմանը: Հանրային իրազեկման քարոզարշավ նախատեսվում է ծրագրում ընդգրկված բոլոր համայնքներում, որի ժամանակ շահագրգիռ բնակչությանը կտրամադրվի տեղեկատվություն ծրագրի իրականացման տարբեր ասպեկտների վերաբերյալ՝ ներառյալ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության, սոցիալական, գենդերային և անվտանգության միջոցառումները:

Յուրաքանչյուր ենթածրագրի շրջանակներում խորհրդատվական կազմակերպությունն իրականացրել է նախագծային աշխատանքներ, որոնց մեջ բացի նախնական և աշխատանքային նախագծերի մշակումից, ԱԶԲ-ի պահանջով, ներառվել են նաև շրջակա միջավայրի պահպանության, սոցիալական, տարաբնակեցման և գենդերային հետազոտություններ, տարաբնակեցման, սոցիալական, գենդերային հարցեր և հանրային իրազեկման արշավ:

Բնապահպանական հարցեր - ծրագրի նախագծային փուլում իրականացվել է շրջակա միջավայրի ուսումնասիրություն և յուրաքանչյուր ենթածրագրի համար մշակվել է տեղանքին բնորոշ «Շրջակա միջավայրի կառավարման պլան»: ՇՄԿՊ-ի մեջ ներառվել են ազդեցությունը մեղմացնող միջոցառումներ, որոնց կատարումը շինարարական աշխատանքների ժամանակ պետք է պարտադիր վերահսկվի տեխնիկական վերահսկող թիմի և «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի համապատասխան մասնագետների կողմից:

Սոցիոլոգիական հարցումներ իրականացվում են 2 փուլով՝ նախագծման ընթացքում և շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո: Հարցումներն անցկացվում են հատուկ մշակված հարցաշարի միջոցով: 1-ին փուլի

հարցումների իրականացման ժամանակ բացահայտվել է համայնքներում առկա ջրամատակարարման վիճակն ու գոյություն ունեցող խնդիրները, ՋՋհամակարգերի բարելավված ծառայությունների դիմաց վճարելու պատրաստակամությունը: 2-րդ փուլում հնարավոր կլինի բացահայտել նաև տվյալ ծրագրի իրականացման արդյունքները և բնակչության բավարարվածությունը ծրագրի շրջանակներում իրականացված աշխատանքներով:

Գեոդերային հարցեր – ծրագրում հատուկ ուշադրություն է հատկացվում կանանց մասնակցության հարցերին: Կանանց մասնակցությունը խրախուսվում է ինչպես խորհրդատվական կազմակերպությունների թիմում աշխատելու, այնպես էլ ծրագրի արդյունքում նրանց առողջական և սանիտարահիգիենիկ պայմանների բարելավման հարցերում: Հանրային իրազեկման քարոզարշավների ընթացքում հնարավորինս ներգրավվում են կանայք՝ որպես ծրագրի օգուտների վերաբերյալ հասարակական իրազեկության բարձրացման խթանողներ: Ծրագրով նախատեսվում է շահագրգիռ կանանց շրջանակներում բացահայտել հիմնական խնդիրները և հրատարակել տեղեկատվական պաստառներ՝ հանրային վայրերում տարածելու նպատակով:

Տարաբնակեցման հարցեր – ընդհանուր ենթածրագրի նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բացահայտվել է, որ նախագծային և շինարարական փուլում չեն առաջանա որևէ խնդիրներ բնակչության ֆիզիկական տարաբնակեցման վերաբերյալ, ինչպես նաև չեն ծագի նույնիսկ ժամանակավոր տարաբնակեցմանն առնչվող հարցեր, որոնք կպահանջեն փոխհատուցում: Յուրաքանչյուր ենթածրագրի համար կկատարվի առանձին նախնական ուսումնասիրություն՝ հողի ձեռքբերման և տարաբնակեցման (ՀՁՏ) հարցերի շրջանակների որոշման և հստակեցման վերաբերյալ:

Հանրային իրազեկման քարոզարշավներ նախատեսվում է անցկացնել ենթածրագրի բոլոր համայնքների բնակիչների և այլ շահառու կողմերի մասնակցությամբ /տեղական ՀԿ-ներ, իրավաբանական անձ բաժանորդներ և այլն/: Հանրային իրազեկման ընթացքում նախատեսվում է հնարավորինս սերտ համագործակցություն տեղերում գործող բնապահպանական տեղեկատվական կենտրոնների /Օրիուսի կենտրոններ/ և այլ համայնքահեն կազմակերպությունների հետ:

I ենթածրագրով նախատեսվում է բարելավել Լեռնամերձ, Ամբերդ, Այգեշատ, Դաշտ, Դոդս, Շահումյան, Շահումյան ԹՖ, Մուսալեռ, Նորակերտ, Ոսկեվազ, Ոսկեհատ, Օշական, Աղավնատուն, Պտղունկ գյուղերի ջրամատակարարման համակարգերը:

Բնակավայրերի ընտրությունը կատարվել է ըստ ԱԶԲ-ի կողմից ընդունված բնակավայրերի ընտրության չափանիշների՝

- ջրի մատչելիություն,
- ջրամատակարարման վիճակ (ջրամատակարարման գրաֆիկ, տևողություն, ջրի որակ, համակարգի տեխնիկական վիճակ),

- ջրահեռացման վիճակ,
- ցանցի տեխնիկական վիճակ,
- վարձավճարների ներկայիս հավաքագրման մակարդակ,
- բնակչության վճարունակություն և վճարման պատրաստականություն,
- համայնքի ֆինանսական կայունություն:

Ենթաձեռագրի համայնքներում խմելու ջրամատակարարումն իրականացվում է վթարային, ոչ բարվոք վիճակում գտնվող ներքին ցանցերի միջոցով: Զգալի չափերի են հասնում հոսակորուստները, լիարժեք չի կատարվում նաև համակարգում ջրի սպառման հաշվառումը:

Վերը նշված ենթաձեռագրի համար մշակվել են նախնական և աշխատանքային նախագծերը, որոնք ներառում են փաստաթղթային ուսումնասիրություններ, բնակչության և ջրապահանջի կանխատեսումներ, առկա իրավիճակի գնահատում, առկա խնդիրների և թերությունների, մինչև 2040թ. ջրամատակարարման պահանջարկի վերլուծություն, շրջակա միջավայրի նախնական զննում և ՇՄԿԴ-ի մշակում, հանրային իրազեկում, սոցիալական, տարաբնակեցման և զենդերային ուսումնասիրություններ, որոնց հիման վրա մշակվել են ՋՋ համակարգերի բարելավման առաջարկներ: Առաջարկների ֆինանսական վերլուծության հիման վրա կատարվել են ներդրումային գնահատումներ:

Պտղունք գյուղի ջրամատակարարման համակարգի բարելավմանն ուղղված շինարարական աշխատանքներ

Ներքին ջրամատակարարման համակարգ

- 50-160մմ տրամագծերի 7.9կմ պոլիէթիլենե ջրագծերի կառուցում
- 50-150մմ տրամագծերի թվով 11 թաղված տեղադրման փականային հանգույցների կառուցում
- թվով 1 ջրաչափական հանգույցների կառուցում
- 3.2կմ ընդհանուր երկարությամբ 20-32մմ տրամագծերի պոլիէթիլենե խողովակներով մուտքագծերի կառուցում անհատական տների համար՝ 285 ջրաչափական հորերի տեղադրմամբ:

Ծրագրի կոնտակտներ՝

ՀՀԿ ՓԲԸ Ներդրումային ծրագրերի համակարգման տնօրինություն, հեռ: 010 542877

Բաժանորդների սպասարկման կենտրոն – 1 71

Ջրաչափի ցուցմունքը կարճ հաղորդագրության տեսքով – 81 71